

Artikel fra ufo-nyt nr. 2, som udkom 17. maj 2004

På gyngende grund

Af David Hambling

Sumpgas forklarer alt. I hvert fald er en lang række overnaturlige fænomener - lige fra spøgelser og trolde til flyvende tallerkener og menneskers spontane selvforbrænding - gennem tiden blevet forklaret med sumpgas. Men det er først for nylig, at videnskaben har været i stand til at forklare, hvordan dette fænomen opstår.

Det bedst kendte sumpgasfænomen er lygtemænd - lys, der nærmest ligner flyvende lygter.

Ifølge overleveringen er lygtemænd ondsindede ånder, som forsøger at lokke folk ud i sumpen. Disse ånder har forskellige navne, alt efter hvilket område på kloden, man befinder sig i.

Lygtemænd siges at have lokket mange ud i moseområder.

Ånderne i mosen eller sumpen var meget farlige. Ud over at lokke folk ind i sumpene kunne de ligefrem kvæle deres ofre.

Ifølge den lokale overtro i Norfolk i England, hvor lygtemanden hedder lanterne-manden (Jack O'Lantern), er det sådan, at hvis „lygtemanden lyser på en, er det bedst at smide sig fladt ned på jorden og holde vejret“.

Lygtemændene minder om „lig-lys“ - blinkende lys set på kirkegårde. Ifølge overtroen er det sjælene fra døde personer, som endnu ikke har fundet fred. Andre overleveringer siger, at man kan se, når en person er druknet i floden Dee, for så svæver der et lys over vandoverfladen.

Allerede i det 18. århundrede var man klar over, at der måtte være en naturlig forklaring på dette fænomen.

Man opdagede, at rådrende materiale producerer brandbar metangas, CH_4 . Sumpgas kunne også være

forklaringen på, at folk fik kvælningsforømmelser, når de mødte lanterne-manden. Hvis metan fra rådrende vegetation spontant bryder i brand, vil det skabe et blinkende lys, så det ligner en lygtemand. Man fandt dog ikke en forklaring på, hvordan gassen kunne bryde i brand.

Fænomenet kan forveksles med det lys, som fluorescerende svampe i et varmere klima udsender. I USA kaldes disse lysende svampe „foxfire“ - et begreb, som også kan bruges om lys fra sumpgas (det amerikanske begreb, som oprindeligt kommer fra Europa, har en parallel i Japan, *Kitsune-Bi*, ræveånds-ild. Begrebet henviser til, at lysene set i sumpområder består af ondsindede ræves ånder).

Dr. J. Allen Hynek (tv.) og politichefen i Dexter, Robert R. Taylor, kigger på et kort over ufo-observationerne i Dexter-Hillsdale.

Den mest berømte brug af begrebet „sumpgas“ som forklaring på en mystisk hændelse fandt sted i 1966. 87 personer på Hillsdale College i Michigan så et glødende objekt med facon som en amerikansk fodbold svæve over et nærliggende sumpområde.

Lyset fløj hen mod pigernes sovesal, fløj tilbage igen og forsvandt. Den følgende dag så syv personer - deriblandt to politifolk - et andet glødende objekt nogle kilometer borte (hændelsen er detaljeret behandlet i bogen *UFO'ernes verden*).

Dr. J. Allen Hynek, astronomikonsulent ved det amerikanske flyvevåbens »Project Blue Book«, undersøgte observationerne. Han fortalte på en pressekonference, at den mest nærliggende forklaring på lysene var sumpgas.

Både presse og folk i almindelighed gjorde nar ad Hynek, og begrebet

sumpgas blev en national vittighed. Spøgen gik endda så vidt, at to blade fik navn efter sumpgas, på engelsk „swamp gas“. Det var ufo-tidsskriftet Swamp Gas Journal og Patrick Huyghes Swamp Gas Times.

Kongresmedlem Gerald Ford, som senere blev præsident, indvendte, at „*det amerikanske folk fortjener en bedre forklaring*“. Det førte til den første Kongres-høring om ufoer. Hynek blev påvirket af de reaktioner, han fik på sin forklaring, og blev mere åben over for ufoer. „*Fra det tidspunkt*“, fortalte han senere, „*begyndte jeg at se på rapporterne ud fra en anden synsvinkel, dvs. at nogle af dem kunne dreje sig om ufoer.*“

Hvad får sumpgas til at bryde i brand?

I 1879 opdagede J.P.W. Johnston og A.H. Church, at fosfin, fosforbrinte PH_3 , som kan antændes spontant i atmosfærisk luft, dannes, når animalsk materiale går i forrådnelse. Der var dog en del debat om, hvorvidt bakterierne i sumpene kunne producere fosfin.

Debatten fortsatte op i det 20. århundrede. I 1995 offentliggjorde en gruppe videnskabsmænd en artikel om, hvordan bakterierne i sumpene i Louisiana og Florida producerede fosfin. Samme år viste en anden undersøgelse, at bakterierne faktisk optog fosfin og på den måde nedbragte koncentrationen af gas.

Sagen blev dog først helt klarlagt i 1996, da man tog en ny lavtemperatur teknik i brug og med den kunne måle det lave

indhold af fosfin i prøver fra luften i sumpene. Målingerne viste, at der var en stigning i indholdet af fosfin på steder, hvor man dumpede affald og udledte spildevand og kompost - steder hvor der var mange bakterier, som skabte forrådnelse uden at bruge ilt.

Dietmar Glindemann, som har forsket i, hvordan bakterier fra menneskers afføring producerer fosfin og difosfin, har endda antydnet, at det er den proces, der står bag menneskers spontane selvforbrænding. Gasserne kunne antænde metanen i menneskets tarmluft. Hvis der var andre brandbare materialer, fx tøj, til stede, kunne den uheldige person blive brændt til døde. Glindemann mener, at et passende navn for den slags burde være „ignis flatus” - ildprut.

En ufo svævede over Hillsdale Colleges Simpson Field. Masseobservationen fik i en kort periode stor bevågenhed over hele USA.

selvantændelse sætte ild i støvpartikler, som så igen kan forårsage ødelæggende eksplosioner i kornsiloer. Fosfin er altså ikke et harmløst stof - og lygtemænd er stadig skælske og farlige ånder.

Kilde: Fortean Times, nr. 180 /-for

J. Allen Hynek foran mikrofonerne under den berygtede sumpgas-konference i Detroit i marts 1966.

Der er altså en forklaring på de dansende sumplys, selv om det er tvivlsomt, om de er forklaringen på Hillsdale-observationerne.

Der er en praktisk anvendelse for fosfin, da det bliver brugt til at desinficere korn. Ved små mængder er det et sikkert stof, men ved høje koncentrationer vil det selvantænde spontant.

Er der mange urenheder i luften, kan denne

Send ufo-mail til familie, venner og bekendte!

Synes du, at ufo-mail er spændende oplysninger og interessant læsning, så send denne ufo-mail videre til din familie, dine venner og bekendte.

Så har de også muligheden for at modtage ufo-mail gratis og uforpligtende, når der sker noget nyt:

Danske og udenlandske observationer eller fotografier, aktuelle himmelfænomener og spændende tilbud på ufo-materialer.